

Føroya skipara- og navigatørfelag

hefur aðalfund í Tórshavn í Tórshöll fríggjadagin 17. februar kl. 8 á kvøldi.

1. Skiparalónin í ár.
2. Limagjald bestimanna.
3. Ymist.

Stjórnin.

Om Skoleforhold

har ein Indsender, Hr. Johan S. Johansen skrevet en Opsats i »Dimmatæftinge« for 28. Januar d. A.

Hr. Johansen har som Udgangspunkt den Polemik, der er opstaaet af, at Redaktør Nielsen ikke mente sig forpligtet til at mode i Skolekommissionen og i Byrådet udtalte, at han ikke var tilslagt.

Efter at have paatalte det beklagelige i, at Byrådsformanden ikke rettede P. N's Udtalelser paa det paagældende Byrådsmedlem, gaar han først over til, i Tilslutning til Hr. Brechmann, at kritisere, at Skolekommissionen, naar det var enstemmig vedtaget at ansætte en Lærer, havde ansat en Lærerinde, og faar i denne Forbindelse Lejlighed til at kritisere Provsten og — maaske — det nyalte Medlem (Hr. J. P. Andreasen).

Hvad denne Ansættelse angaar, saa kan vi af nærliggende Grunde ikke udtale os, men naar Hr. Johansen skriver, at Skolekommissionen bestaar af Mænd, der selv har deres Born gaende i Privat- eller Realskole, saa vil vi gerne have Lov til at standse lidt ved dette.

I de sidste 14 Aar har de fleste af de Mænd, der har siddet i Skolekommissionen, netop haft deres Born gaende i Kommuneskolen, f. Eks.: H. C. W.-Torgard, Nyholm Debess, Nils Fl. Olsen, O. Brechmann, o. s. v. At Johs. O. Joensen og H. O. Hansen ikke har haft deres Born gaende der, er *undskyldeligt*, da de ingen saadanne har. Kommissionens Formand har — som andre Embedsmænd — haft sine Born i højere Skole.

At Mænd, udenfor Folkekirken har staaet ell. staa som Medlemmer af Skolekommissionens, saa længe Skole og Kirke staaer fast forbundne, er *ganske utiladeligt* idet det Tilfælde kan indtræffe at f. Eks. en Lærerinde eller en Lærer bliver indstillet til Afskedigelse grundet paa, at vedkommende er udrnaadt af Folkekirken. Der skal saa en Mand der selv staa udenfor Kirken, ja maaske staa indenfor et andet religiøst Samfund, staa som en af de Dommere, der indstiller vedkommende til Afskedigelse — endda maaske »paa graat Papir«.

Naar Hr. Johansen skriver, at Kommuneskolens Lærere sender deres egne Born i Privatskoler, saa maa vi anholde hans Udtalelse, da den *ikke helt* passer, thi f. Eks. har den, der skriver ovenstaaende Linier haft sine Born i Kommuneskolen, og han har derfor vist, at han mener Kommuneskolens Lærerpersonele at have været *dueligt* nok til at undervise hans Born.

Ellers skal Hr. Johansen have Tak for, at han skriver, det er jo ikke saa tosset engang imellem at høre et Par Ord fra den store Befolkning, selv om man kan blive nødt til at rette ikke saa lidt paa dem.

Hugsan, orð og virki.

IV.

Eigur maður urtagarð, roynir hann at valna og toða allar urtinar og fáa allar fram í sól-ljósið, so allar kunna trívast. Tá fyrstani hefur hann gleði av urtum sínum, og tá fyrstani fær urtagarðurin sítt rætt virði. Hvi gleðist maður, tá urtinar trívast og blóma? Er tað einans vakurleiki urtanna, ið gleðir hann? Nei, ein sær ikki einans vakurleikan; men liv urtanna sæst gjølla dag frá degi.

Urtir, nakrar litast, krøystast saman, undan náttmyrkri og illveðri. Tær eins og stúra og biva og eymka seg yvir móttøðuna. Men kemur sólin, hin hjarta, fløvanda, lívganda sól, tá breiða urtinar síni bløð til allar síður. Lit at blómumum, og tú vilt siggja, hvussu tær gleða seg yvir flövan, yvir ljósið, yvir lívið. Tær gleðast, og tú, ið lítur at teim, tú gleðist eisini. Hvi gleðist tú? Jú, vinur, tú fólir skyldskapin millum urtinar og leg.

Hvat eru vit menniskju? Av mold eru vit. Eina stokkuta stund liva vit. Og aftur til mold verða vit.

Hvat eru urtinar? Hvat eru djórini? Og tær minstu skepnurnar? Alt er av mold og verður at moldum. Alt, ið livir og rorist, er urtir. Tær urtinar, tú sært standa í urtagarðinum ella úti á friari fold, tær liva, anda og fáa sær foði eins og djórini og menniskjan. Úr jörðini fáa vit foði, frá sólini fáa vit lívgan. Tó, soleiðis meina menn, og ivaleyst er tað rætt, at ein hefur skipað sólina og allar sólar og allar planetur og aðrar stjörnur. Hann sá alt, ið hann hevði gjørt, og tað var alt væl skipað. Tann minsta urtin eins og tað størsta djórið og alt, ið livir, kann fáa sóljós, kann fáa friska luft og kann fáa foði og kleði. Menniskjan hefur fingið evnir at hugsan, tala og virka, og ætlan Guds hefur ivaleyst verið, at menniskjan skal skipa, soleiðis fyr, at alt tað, ið liv hefur, urtir, djór og menniskju skulu fáa tað, teim torvast fyr at liva og gleðast her á foldum.

Hvussu hava menniskjur røkt tað starv, ið Gud hefur sett tey at rokja? »Muðurin fyllist; men eygði fyllist aldri,« sigur eitt gamalt orð, og tað er rætt. Allir munnar kundu fyllist, men av tí, at eygni aldri fyllast, so gera menn seg til harrar yvir verðaldargóði, sum teir ikki gera nýtslu av, og tessvegna verður óvilið til onnur.

Tað er ein ringur urtagarðsmaður, ið rokir nakrar fáar urtir, meðan hann órokir tær flestu urtinar, letur tær standa í skugganum, við ongari tøðu og líllari vætu. Á sama hátt eru tað ringir politikkarar, ið fjálga nokur fá menniskju, meðan onnur liða hungur og neyð.

Menniskjan er tann urtin, ið torvar ta mestu ansan, og tí mega øll menniskju fáa tað, teim torvar til matna og klædna, og tí mega øll menniskju koma fram í sólarljósið. Tá einans

nakrar fáar urtir trívast, meðan fleiri eru krippláðar, er ein slíkur urtagarður óhugnaligur á ta líla.

Á sama hátt er verðin óhugnalig og ófýsin, soleingi sum kapitalistandin ræður her á fold. »Eg skal nora at mær, vertin á, hvat annar fær,« sigur hesin illi andi. »Vit hava ikki ráð at seta neyðhjálpararbeiðir í gongd,« vit hava ikki ráð at innføra lóg um ellisrentu,« ikki ráð at seta fastlonaðar sakforarar,« ikki ráð at gera allar skúlar fríar o. s. fr., siga teir politikkarar, sum fylltir eru av kapitalistandanum.

Tessvegna mega menn ganga arbeiðsleysir, og tessvegna mega gomul fólk sita svong og kold, og tessvegna fáa fátt fólk ongan rætt; men verða koyrd úr húsunum og missa ta jorð og tær traðir, sum tey og teirra forfedrar hava strítt og strevað fyr at rokja. Av somu orsök mega mong klók, evnarík ungmennt fara í styvlar og oljuklæði, meðan onnur, ið pening hava, kunna ganga við hálskraga og pípukraga ella gulum snórum, tó at teirra andaligu evnir ikki kunna metast við teirra, sum í »syðvestinum« og oljudansinum eru.

Tá javnaðarmenn um allan heimin hava sett sær tað mál at fara øll menniskju fram í sólarljósið, siga okkara móttøðumenn, at heila mál okkara er óvohgt. Hartil er at siga, at ivaleyst er til av øllum slogum, sum menniskjuni kunnu njóta, bert teir rættu menninir koma til ráðið, bert javnaðarmenn koma til styrið um allan heimin. Og vónandi eru dagar afturhaldsins brátt taldir víða hvar um verðina, og tí ræður um hjá okkum Føroyingum at vera við í tí stóra liði, sum runt um heimin krevir sín rætt og krevir menniskjanslig kor fyr øll menniskju.

Er mál okkara óvohgt? Er tað mál, sum Jesus setti okkum, óvohgt?

Hvor av okkum kann siga, at hann hefur uppfyllt tey boð, sum Jesus hefur sett okkum? Tann, ið ærligur er, má siga, at tað mál, ið Jesus hefur sett okkum, er so høg, at tað er svårt at koma nær til tað málið. Tó mega vit ásanna, at læra Jessussar hefur útmikið her á fold.

Tað vildi verið ein lógin maður, sum vendi sær burtur frá kristindóminum av tí orsök, at málið er høg. Á sama hátt er tað ótrúligt, at nakar kann venda sær frá javnaðarorrsluni vegna okkara hoga mál. Er málið lígt, ekur tú niður eftir; men setur tú tær eitt høg mál og miðar ímóti tí, kemur tú hægri og hægri, sum dagarnir liða.

Soleingi kapitalistandin situr í háseti, gongur verðin niður á bakka; stríð, klandur og ilkenja fremur ill verk, sum skaða verðina, skaða landið, skaða mannagættina, ger lívið ófýsið og óhugnaligt; men kemur javnaðarorrslan í hásetið, tá verður hugnaligt at liva her á foldum. — Latum okkum tí seta málið

høgt, og latum okkum halda trúfast og fram á javnaðarleiðina; tí tá vita vit, at vit hava gjørt, tað vit kunna, til gagna og lukku fyri mannaættina.

Vit eiga ikki at missa mótið, sjálvt um afturhaldið enn sigar

her á landi. Minnist skaldaorðini: Um tað smátt gongur fram og ei dunar, sum tó eingin kann undrast uppá, bara javnt, bara javnt, so tað munar, tá er hugnaligt ferðin at sjá.

J. H. Danbjørg.

Bekendtgørelse.

Det bekendtgøres herved, at Skatteligningen for Aaret 1933 vil henligge til almindeligt Eftersyn paa Byrådskontoret i Tiden fra den 6. til den 15. Februar d. A., begge Dage inclusive, fra Kl. 12 til 14 og fra Kl. 16 til 18.

Klager over Skatteansættelsen maa indgives skriftlig til Ligningskommissionen inden den 18. Februar d. A.

THORSHAVN LIGNINGSKOMMISSION, den 31. Januar 1933.

HAVNAR KOL- & CEMENTHANDIL

KUL

COKES

BRÆNDE

TLF. 208.

Bekendtgørelse angaaende Hundeafgift.

Hundeaftgift for 1933 indbetales paa Politistationen hver Dag mellem Kl. 2 og 3 inden denne Maanedes Udgang.

POLITIMESTEREN

Høvundar og útgevarar, feløg!

Hava tit okkurt, ið tit vilja prenta, hvørt tað so eru brævork, navnamerki, reikningar, bókur ella bløð, stórri ella smærri skriftir á føroyskum ella donskum máli, eiga tit at fregnast eftir okkara prísum. Tað vil loysa seg afturat tí at tit fáa slík arbeiðir bæði væl gjørd og skjótt avgreidd. Annaðkvørt skrivi ella ringið til prentsmiðu B. Z. Jensens við Skrótarsgøtu, Tórshavn, Telefon 143.

einstakur maður ella kvinna!

Lýsið í

„Føroya Social-Demokrat“!

Útgevarar: Javnaðarmannafelag. Blaðstjóri við ábyrgd: H. M. Jacobsen. Prentsmiðu B. Z. Jensens, Tórshavn.